

دکتور عبدالحنان روستائی

۲۰۱۹ / ۱ / ۲۶

تبصره ای بر مقاله آقای آقای احسان لمر

در رابطه به رهاکردن آب از بند سلما

اخیراً آقای احسان لمر مضمونی را زیر عنوان "خبر نهایت ننگین و شرم آور" در باره رها کردن آب از بند سلما از قول "رادیو آزادی" به نشر رسانیده اند. او درین باره نوشته که: «وزارت انرژی و آب افغانستان با کمال بی دانشی و نادانی اعلان نموده، در چله زمستان و زمانی که در همین شب و روز هرات عزیز و نازنین را برف گرفته، زمین های زراعتی را آبیاری می کنند. بدین لحاظ بند سلما را باز کردند. خبر را بخوانید و با حال این کشور خون گریه کنید».

به تعقیب این نوشته جناب داکتر صاحب عبدالله کاظم نیز مطالبی را درین خصوص در دریچه نظر سنجی افغان-جرمن آنلین به نشر رسانیده اند.

چون برای این جانب نیز این موضوع جالب بود، با احترام به نظرات آقای لمر و آقای کاظم، معلومات مختصری را به شرح زیر به عرض می رسانم:

کاسه ذخیره "بند سلما" سه کیلو متر عرض و 20 کیلو متر طول دارد. طول دیوار بند 550 متر و ارتفاع آن 107 متر بوده ظرفیت ذخیره آن به 640 میلیون متر مکعب آب بالغ می گردد.

ازینکه گویا کاسه بند سلما از آب پر شده باشد و در نتیجه معبر یا پرچاوه آن که برای سلامتی بند اعمار گردیده، رها کرده شده باشد، بنا بر دلایل ذیل شک وجود دارد:

- اول: خشکسالی های اخیر چنان سنگین بود و هنوز هم است که آب در اکثری بند های آبرگردان کشور بسیار فروکاست نموده، چنانکه آب هلمند کم شده و کاسه بند دهله به خشکه تبدیل شده. لذا "بند سلما" نمی تواند ازین روند بر حذر مانده باشد.
- دوم: "بند سلما" از شهر هرات حدود ۱۷۰ کیلومتر فاصله دارد و بلند تر واقع گردیده. لذا چنانکه آقای لمر توضیح داده اند، وقتی در هرات برف باریده باشد، لذا در اطراف بند سلما نیز برف باریده که در نتیجه سردی هوا ذوب نگردیده که به کاسه بند سرازیر گردد، گذشته ازینکه مقدار این برف بسیار کم بوده است.
- سوم: چشمه ساران رودخانه هریرود از کوهستانات مرکزی افغانستان در هزاره جات، مثلاً در نواحی لعل و سر جنگل، دولتیار، قزل، سرخجوی و غیره در ارتفاعات بین 2500 تا بیشتر

د پانوی شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

از 3000 متر از سطح بحر قرار دارند. در زمستانها، مثلاً درین ماهها، در آنجاها بارندگی به صورت برف نزول می کند و بالای بند ذخیره سلما تا شروع تابستان تأثیری ندارد.

• چهارم: رودخانه های کشور که از سلسله های بلند و سطوح مرتفع مملکت منبع می گیرند، معمولاً در شروع تابستان به خاطر ذوب شدن برفها آب خیزی می نمایند، مانند رودخانه های هلمند، کوکچه، کنر و غیره. این مسئله در مورد هریرود نیز صادق است بدین معنی که آب خیزی در فصل زمستان صورت نمی گیرد.

• پنجم: آبیاری در فصل زمستان مروج نیست، گذشته از اینکه کانالهای آبیاری "بند سلما" هنوز آباد نگردیده اند. لذا ادعای آقای خلمی وزیر آب و انرژی بی اساس است.

بنا برین دلایل بالا بسیار از احتمال دور است که گویا بند ذخیره سلما تا آن حد از آب مملو شده باشد، که پرچاوه آن باز گردد.

و اما به باور این قلم دلیل اصلی رها کردن آب از بند سلما نشان دادن حسن نیت دولت افغانستان به ایران است، مخصوصاً که ایران از آب هریرود "چاه نیمه" (فرورفتگی های بزرگ طبیعی که از آب نوشیدنی پر می گردند) های خود را مملو از آب می کند.

آقای اشرف غنی در سفر اخیر خود به ایران به آیت الله خامنه ای و حسن روحانی اطمینان داده بود که جهت حل و فصل بحران آب، بین دو کشور یک کمیته کاری مشترک را تشکیل دهد. علاوه برین در همین هفته های اخیر هیأتی از ایران وارد کابل شده و با جانب افغانی پنج کمیسیون مشترک را در موضوعات مختلف به وجود آوردند. یکی ازین کمیسیونها در مورد مطالبات بیشتر ایران از آبهای افغانستان بود. چون افغانستان در وابستگی شدید ایران قرار دارد (مانند استفاده از بندر چاه بهار، تورید مواد نفتی و مواد ساختمانی از ایران، جمع عظیمی از مهاجرین افغان در ایران، وابستگی احزاب سیاسی افغانی و طالبان و غیره)، لذا برای آرامش خاطر دولت ایران آب "بند سلما" را رها کردند. چون موضع آب هلمند و آب هریرود در جامعه افغانی حساسیت بر انگیز است، لذا وزیر آب و برق افغانستان به بهانه آبیاری، چاه نیمه های ایران را پر از آب نوشیدنی می کند. **ازینرو گفته آقای لمر که "باید به حال این کشور خون گریه کرد" مصداق می یابد.**

با عرض حرمت

۲۰۱۹ / ۱ / ۲۵

د پانو شمیره: له 2 تر2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ